

Mottagare, se nedan

Frentab Återvinning Aktiebolag ./.. Bygg, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun m.fl.
angående **tillstånd till återvinnings- och bergtäktsverksamhet samt vattenverksamhet i Nacka**

Ni ska **senast den 6 april 2021** komma in med yttrande över bifogade handlingar. Om ni inte hör av er inom den angivna tiden, kan Mark- och miljööverdomstolen komma att avgöra målet ändå.

*Mark- och miljööverdomstolen tar gärna emot inlagor som inte är alltför omfattande via e-post. Om du inte begär annat kommer vidare kontakt med dig i målet att ske via e-post och på den e-postadress som du senast använt till hovrätten. Skickas handlingar via e-post ska den inte samtidigt skickas på annat sätt, ett sätt räcker. Använd vår e-postadress svea.avd6@dom.se och ange **vårt målnummer**.*

Jill Cato
Telefon 08 561 675 50

Bifogade handlingar: aktbilaga 27, 30, 35-36

Mottagare

Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun
Länsstyrelsen i Stockholms län
Camilla Mattsson
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun
Nacka kommun
Nacka Miljövårdsråd
Värmdö kommun

Dok.Id 1690325

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

Trafikverkets yttrande angående tillstånd till återvinnings- och bergtäktsverksamhet samt vattenverksamhet i Nacka Mål nr. M 459-20

Trafikverket har fått tillfälle att inkomma med ett skriftligt yttrande till Mark- och miljööverdomstolen över de trafikrelaterade frågorna i aktilaga 1, 4-9, 15, 19-22, 25.

Trafikverket har i tidigare remissyttrande till Mark- och miljödomstolen tagit ställning till Frentabs ansökan med utgångspunkt från att transportererna för den sökta verksamheten ska uppgå till 450 fordonrörelser per dygn. Frentab har i sin aktuella ansökan begränsat antalet fordonrörelser till 155 per dygn, vilket motsvarar den begränsning som gäller för verksamheten i dag. Bolaget föreslår följande justering i villkorsförslaget: Fram till dess att säkerhetshöjande åtgärder enligt kommande ÅVS vidtagits får inte antalet fordonrörelser till eller från bolagets anläggning överskrida 155 per dag.

Trafikverkets synpunkter

Frentab har i sin aktuella ansökan begränsat antalet fordonrörelser till 155 per dygn, vilket motsvarar den begränsning som gäller för verksamheten i dag. Trafikverket anser att det inte är motiverat att avråda från att befintlig verksamhet tillåts. Trafikverket anser dock att tillstånd för ett utökat antal tillåtna fordonrörelser till och från bolagets anläggning, utöver verksamhetens tidigare tillstånd, ska prövas på nytt - oavsett om säkerhetshöjande åtgärder vidtagits enligt kommande åtgärdsvalsstudie. Trafikverket har för avsikt att inleda en åtgärdsvalsstudie för väg 642 Lagnövägen under hösten 2020 som syftar till att göra en utredning av och identifiera åtgärder för trafiksäkerheten för samtliga trafikanter som färdas ut med väg 642, Lagnövägen. Trafikverket förutsätter att Frentab åtar sig att medverka i åtgärdsvalsstudien.

För Trafikverket Region Stockholm

Ellen Irenaeus

Samhällsplanerare

2020-09-08

SVEA HOVRÄTT
060301

INKOM: 2020-09-09
MÅLNR: M 459-20
AKTBIL: 30

Till Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen

M 459-20. Frentab Återvinning Aktiebolags överklagande av dom från Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, den 18 december 2019 (M 5291-18) angående tillstånd till fortsatt och utökad återvinnings- och bergtäktsverksamhet vid Kovik i Nacka kommun

Med anledning av Trafikverkets yttrande (aktbilaga 27) får Frentab Återvinning Aktiebolag, nedan kallat Frentab, härmed anföra följande.

Trafikverket har – som Frentab uppfattat det – tillstyrkt befintlig verksamhet med maximalt 155 fordonsrörelser per dag. Enligt Trafikverket behöver dock ett ökat antal fordonsrörelser prövas på nytt. Frentab tolkar den senare synpunkten som att Trafikverket inte vill ta ställning till ett ökat antal fordonsrörelser innan det är klarlagt vilka säkerhetshöjande åtgärder som kan vidtas på den väg som används (väg 642, Lagnövägen) och hur stor ökningen blir.

Frentab kan acceptera att transporter för den sökta verksamheten begränsas till 155 fordonsrörelser per dag, utan möjlighet till utökning när åtgärder enligt Trafikverkets åtgärdsvalsstudie vidtagits, allt i enlighet med Trafikverkets yttrande. Bolagets förslag till villkor avseende transporter (villkor 17) justeras enligt följande.

17. Antalet fordonsrörelser till eller från bolagets anläggning får inte överskrida 155 per dag.

4276/3

Det ansökta tillståndet kommer att kunna utnyttjas i alla delar även med det ovan föreslagna villkoret, genom att transportererna kommer att ske med fordon som har högre lastvikter och med en stor andel returtransporter. Detta uppnås genom att bolaget kommer att hålla i hela transportkedjan och själva transportera in och ut material i långt större utsträckning än idag, vilket bedöms vara möjligt vad avser transporter för större aktörer på marknaden. Däremot kommer bolaget att få svårt att möta behovet från mindre aktörer, som transporterar sitt material själva med fordon med lägre lastvikter.

Frentab Återvinning Aktiefbolag
genom

Mats Björk

2020-10-02

SVEA HOVRÄTT
060301

INKOM: 2020-10-02
MÅLNR: M 459-20
AKTBIL: 35

Till Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen

M 459-20. Frentab Återvinning Aktiebolags överklagande av dom från Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, den 18 december 2019 (M 5291-18) angående tillstånd till fortsatt och utökad återvinnings- och bergtäktsverksamhet vid Kovik i Nacka kommun

Med anledning av Mark- och miljööverdomstolens föreläggande den 3 september 2020 (aktbilaga 29) och efter anstånd till den 2 oktober 2020 får Frentab Återvinning Aktiebolag (Frentab) inge bifogat bemötande av inkomna yttranden (Bilaga 1).

Miljögruppen m.fl. har i sitt yttrande (aktbilaga 21) ifrågasatt lokaliseringen av den ansökta verksamheten. De har därvid hänvisat till verksamhetens påverkan på Velamsunds naturreservat samt störningar för närliggande verksamheter och närboende genom buller.

Frentab har genomfört en lokaliseringsutredning (redovisad som Bilaga B till ansökan) i vilken bolaget undersökt möjliga platser inom det område där verksamheten bör lokaliseras med hänsyn till transportavstånd till presumtiva kunder (Östra Stockholmsregionen). De platser som identifierats inom detta område har sedan utvärderats och jämförts med varandra. Resultatet av utvärderingen visar att den valda platsen är den bästa från såväl miljösynpunkt som ekonomisk synpunkt.

Frentab har åtagit sig långtgående skyddsåtgärder som begränsar risken för störningar, inte minst i Velamsunds naturreservat. Det är endast reservatets östra ytterkant som påverkas i någon betydande utsträckning. Som mark- och miljödomstolen kostaterat i

sin dom (sid. 86 i domen) har denna del av reservatet inte särskilt höga natur- eller friluftsvärden och den är inte heller välbesökt.

Buller från verksamheten kommer att begränsas så att Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller uppfylls vid bostäder. Den del av riktlinjerna som avser friluft- och rekreationsområden är inte tillämplig på Velamsunds naturreservat, eftersom detta inte är ett område där låg ljudnivå utgör en särskild kvalitet enligt vad som anges i riktlinjerna. Vidare uppfylls de riktvärden som anges i infrastrukturpropositionen vad avser buller från transporter. Frentab har accepterat en begränsning av transporterna till 155 fordonsrörelser per dygn, vilket Trafikverket ansett acceptabelt med hänsyn till trafiksäkerheten.

Lokaliseringen av den ansökta verksamheten uppfyller därmed de krav som ställs i 2 kap. 6 § miljöbalken, och med de skyddsåtgärder som Frentab åtagit sig finns inte heller något hinder med hänsyn till 2 kap. 9 och 10 §§.

Inom upptagningsområdet för Frentabs verksamhet saknas andra anläggningar som kan ta emot och återvinna entreprenadberg och andra avfallsmassor samt leverera de produkter som Frentab levererar. Om Frentab inte tillåts fortsätta sin verksamhet måste avfallsmassor och produkter transporteras in och ut från upptagningsområdet med stor miljöpåverkan som följd. Behovet av den ansökta verksamheten är således stort.

Frentab Återvinning Aktiebolag

genom

Mats Björk

BEMÖTANDE AV YTTRANDE AVSEENDE ÖVERKLAGANDE AV BESLUT OM TILLSTÅND TILL ÅTERVINNINGS- OCH BERGTÄKTS- VERKSAMHET SAMT VATTENVERKSAMHET I NACKA (MÅLNRM 459-20)

SVEA HÖVRÄTT
060301

INKOM: 2020-10-02
MÅLNR: M 459-20
AKTBIL: 36

Introduktion

Synpunkterna redovisas med mindre revideringar för att minska utrymmet och öka läsbarheten. Inte heller redovisas samtliga motiveringar till framförda synpunkter av utrymmesskäl. Dessa går att återfinna i respektive yttrande.

Synpunkt	Svar
<p>Länsstyrelsen i Stockholms län. Aktbilaga 15.</p>	
<p>1. Länsstyrelsen har inget att invända mot den justerade efterbehandlingsplanen men anser att en slutlig efterbehandlingsplan kan avgöras i ett senare skede i samråd med markägaren och tillsynsmyndigheten.</p> <p>Länsstyrelsen anser att det finkorniga materialet som uppstår i våtsikten också ska räknas in i materialet som ska användas i efterbehandlingen. Det i sin tur leder till att behovet av att föra in externa avfallsmassor till anläggningen minskas.</p>	<p>Frentab vidhåller att det redan nu, då tillstånd meddelas, bör avgöras vilket av de redovisade efterbehandlingsalternativen som bör väljas. Det gäller i vart fall den del av efterbehandlingen som avser tätning i syfte att motverka en skadlig avsänkning av grundvattenståndet i omgivningen. Tätningen utgör en skyddsåtgärd under anläggningens drift och utförs därför successivt under drifttiden. Såvitt bolaget kan se har länsstyrelsen inte någon avvikande uppfattning i denna del.</p> <p>Behovet av massor för tätningen uppgår till 1 900 000 ton. I den utsträckning som finkornigt material från våtsikten inte kan avyttras kommer det att användas för tätningen, varigenom behovet av att föra in externa avfallsmassor - som länsstyrelsen riktigt angett - kommer att minskas.</p>
<p>2. Länsstyrelsen är positiv till bolagets ändring avseende villkor 17 gällande fordonsrörelser.</p>	<p>Frentab noterar att länsstyrelsen tillstyrkt bolagets ursprungliga villkorsförslag med en begränsning till 155 fordonsrörelser per dygn fram till det att säkerhetshöjande åtgärder vidtas enligt Trafikverkets åtgärdsvalsstudie. Med anledning av Trafikverkets utlåtande har Bolaget justerat sitt förslag. Bolaget föreslår nu att begränsningen till 155 fordonsrörelser per dygn ska gälla utan hänvisning till säkerhetshöjande åtgärder.</p>
<p>3. Länsstyrelsen anser att det saknas en beskrivning av hur mycket vattnet kommer att renas från kväve. Länsstyrelsen vidhåller att det inte är tillräckligt motiverat av sökanden att tillåta en totalkvävehalt på 40 mg/l.</p>	<p>Som framgår av Frentabs inläga till mark- och miljödomstolen den 11 december 2019 (bilagan till inlagan) har Frentab gjort bedömningen att vattnet kommer att kunna renas från kväve till i vart fall nivån 20 mg/l. Sannolikt blir kvävereningen mer effektiv. Det är dock inget som kan utlovas i dagsläget. Därför har Frentab föreslagit att mark- och miljödomstolen ska skjuta upp avgörandet av frågan om villkor för utsläpp till vatten under en prövotid. Som provisorisk föreskrift under prövtiden föreslår Frentab ett riktvärde om 20 mg/l för kväve.</p>
<p>4. Länsstyrelsen anser att den ekonomiska säkerheten måste justeras då uppbyggnad av tätande åtgärder mot deponin inte har ingått i beräkningen. Även kostnaden för att säkerställa att</p>	<p>Som framgår av Frentabs inläga till mark- och miljödomstolen den 11 december 2019 (bilagan till inlagan) ingår uppbyggnaden av tätande åtgärder och kontroll av massornas täthet samt kontroll av att tätningen fyller sin</p>

<p>tätningen fyller sitt syfte med efterföljande kontroller ska ingå i den ekonomiska säkerheten.</p>	<p>funktion i de beräkningar som ligger till grund för föreslagen säkerhet, 3,4 Mkr.</p>
<p>Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Värmdö kommun. Aktbilaga 19.</p>	
<p>1. Nämnden är positiv till de förslag till förbättringar av trafiksäkerheten som inkommit under processen, samt bolagets förslag till justering av p. 17 i villkorsförslaget.</p>	<p>Frentab noterar att nämnden tillstyrkt bolagets ursprungliga villkorsförslag med en begränsning till 155 fordonsrörelser per dygn fram till det att säkerhetshöjande åtgärder vidtas enligt Trafikverkets åtgärdsvalsstudie. Med anledning av Trafikverkets utlåtande har Bolaget justerat sitt förslag. Bolaget föreslår nu att begränsningen till 155 fordonsrörelser per dygn ska gälla utan hänvisning till säkerhetshöjande åtgärder.</p>
<p>Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun. Aktbilaga 20.</p>	
<p>1. Nämnden anser att Frentab har tagit hänsyn till nämndens tidigare synpunkter om transporter.</p>	<p>Frentab noterar att nämnden tillstyrkt bolagets ursprungliga villkorsförslag med en begränsning till 155 fordonsrörelser per dygn fram till det att säkerhetshöjande åtgärder vidtas enligt Trafikverkets åtgärdsvalsstudie. Med anledning av Trafikverkets utlåtande har Bolaget justerat sitt förslag. Bolaget föreslår nu att begränsningen till 155 fordonsrörelser per dygn ska gälla utan hänvisning till säkerhetshöjande åtgärder.</p>
<p>Miljögruppen m.fl. Aktbilaga 21.</p>	
<p>1. Inställning och yrkanden</p> <p>Miljögruppen m.fl. motsätter sig bifall till överklagandet och anser att mark- och miljödomstolens dom ska fastställas. För det fall Mark- och miljööverdomstolen skulle finna att ansökt verksamhet är tillåtlig yrkar Miljögruppen m.fl. i andra hand att målet återförvisas till mark- och miljödomstolen för prövning i sak och fastställande av erforderliga villkor.</p> <p>Skulle Mark- och miljööverdomstolen pröva målet i sak yrkar Miljögruppen m.fl. i tredje hand att ett eventuellt tillstånd förenas med de av gruppen tidigare föreslagna villkoren. Miljögruppen m.fl. motsätter sig att verkställighetsförordnande meddelas. Miljögruppen m.fl. yrkar även att huvudförhandling med syn hålls i målet.</p>	<p>Frentab vidhåller sina yrkanden.</p>
<p>2. Inledning och bakgrund</p>	<p>Den ansökta täkt- och återvinningsverksamheten är sedan 2006 lokaliserad till ett industriområde som också rymmer</p>

Miljögruppen har i avsnitt 2 lämnat en beskrivning av tåkten och återvinningsanläggningens omgivningar. Bland annat konstateras det att det rör sig om ett område som är särskilt betydelsefullt för natur- och friluftsliv och som även aktivt används som ett sådant. Vidare framhålls klagomål från närboende avseende trafiken på tillfartsvägen till anläggningen – Lagnövägen - samt att verksamheten skulle ge upphov till höga bullernivåer i Velamsunds naturreservat. Miljögruppens slutsats är att det skulle vara uppenbart att verksamheten är olämpligt lokaliserad. Miljögruppen har även gjort gällande att Frentab inte skulle besitta den kompetens som krävs för den ansökta verksamheten.

Suez Recycling AB:s avfallsanläggning. Såväl Frentabs som Suez' verksamheter är väl förankrade i gällande översiktsplaner. Det är riktigt att det finns natur- och fritidsområden i industriområdets omgivningar. Av dessa är det endast Velamsunds naturreservat som påverkas av den ansökta verksamheten och endast den östra ytterkanten av reservatet. Denna del är inte så betydelsefull för natur- och friluftsliv som Miljögruppen vill göra gällande och inte heller särskilt välbesökt. Frentabs uppfattning är att lokaliseringen är lämplig med de skyddsåtgärder som bolaget åtagit sig. Det är för övrigt en uppfattning som delas av mark- och miljödomstolen. Domstolen har i domskälen angett bland annat följande beträffande Velamsunds naturreservat (sid. 86 i domen).

”Mark- och miljödomstolen uppfattar att Velamsunds naturreservat har stor betydelse för naturvård och rörligt friluftsliv i främst ett kommunalt perspektiv, men reservatet bedöms inte vara ett sådant område där det är särskilt angeläget att värna tystnaden. Domstolen anser att det finns skäl att ha en likartad syn på ljudnivåer som vid tidigare tillståndsprövning av verksamheten. Naturreservatet inrättades vid en tid då omfattande verksamhet redan pågick vid Kovik och då annan verksamhet, t.ex. den närbelägna golfbanan, påverkade området. Reservatet är beläget i närheten av tätort och påverkas av trafik på vägar som går rakt igenom reservatet.

Reservatet kommer att påverkas av buller och andra störningar från verksamheten, dvs. påverkan avser främst de upplevelsevärden som är knutna till det rörliga friluftslivet. Skyddsåtgärder i form av bl.a. en utökad bullervall kommer att vidtas för att begränsa olägenheterna. Det har dock inte framkommit att reservatsområdet närmast tåkten har särskilt höga värden för naturvård eller friluftsliv eller att det hör till de mer besökta delarna av reservatet. Det har inte heller framkommit att någon anlagd väg eller stig i reservatet påverkas. Mark- och miljödomstolen bedömer att det är möjligt att genom krav på verksamheten begränsa den negativa påverkan på naturreservatets skyddsintressen på ett sådant sätt att det inte finns hinder mot verksamheten. Utredningen ger även stöd för att grundvattenbortledningen inte får någon påverkan på två närbelägna våtmarker i naturreservatet. Den bedömningen grundas på att våtmarkerna inte bedöms vara grundvattenberoende.”

	<p>Frentab har bedrivit verksamhet av det slag som ansökan avser sedan mitten av 1990-talet och verksamhet vid anläggningen Kovik i 11 år. Bolaget besitter såväl resurser som kompetens som krävs för den sökta verksamheten.</p>
<p><i>3. Processen i mark- och miljödomstolen m.m.</i></p> <p><i>Miljögruppen m.fl. anser att Frentab agerande enligt nuvarande tillstånd, såväl som under målet i mark- och miljödomstolen och inte minst vid huvudförhandlingen givit anledning att anta att bolaget inte besitter de resurser och den kompetens som krävs för att bedriva den ansökta verksamheten på ett betryggande sätt. Miljögruppen m.fl. anser att processen i mark- och miljödomstolen har präglats av ett bristande underlag vilket medfört behov av upprepade kompletteringar och omfattande synpunkter från såväl myndigheter som enskilt berörda.</i></p>	<p>Vad beträffar resurser och kompetens se svar ovan under 2.</p> <p>Det är inte ovanligt att mark- och miljödomstolen, i komplicerade mål vilket detta bedöms vara, begär in kompletteringar. Det beror inte nödvändigtvis på att domstolen anser att befintligt underlag är bristfälligt, utan det handlar snarare om att nya frågeställningar har framkommit under processen. Mark- och miljödomstolen har i sin dom (M 5291-18) gjort bedömningen "att miljökonsekvensbeskrivningen, med de kompletteringar som gjorts i fråga om bl.a. hydrogeologi, alternativa lokaliseringar och trafik på Lagnövägen, har ett sådant innehåll att den uppfyller de krav som följer av 6 kap. miljöbalken. Den ska därför godkännas eftersom den slutligt möjliggjort såväl en identifiering och beskrivning som en slutlig och samlad bedömning av miljöeffekterna. Det finns inte heller något hinder mot att pröva ansökan i sak med hänsyn till genomförda samråd. Den specifika miljöbedömningen kan därmed i enlighet med 6 kap. 43 § miljöbalken slutföras."</p>
<p><i>Förutom den nu ansökta verksamheten har Frentab nyligen lämnat in en anmälan om sortering och mellanlagring samt mekanisk bearbetning av schaktmassor inom del av fastigheten Velamsund 1:1. Miljögruppen m. fl. har tagit del av anmälan och kan konstatera att delar av den information som återges där inte överensstämmer med det underlag som presenterats i mark- och miljödomstolen.</i></p>	<p>Verksamheten vid Frentabs anläggning består av två delar; en större del avseende täkt och återvinningsverksamhet och en mindre del avseende mellanlagring av inerta schaktmassor. Den större delen omfattas av tillstånd meddelat av miljöprövningsdelegationen den 10 maj 2006. Den mindre delen är anmäld genom en skrivelse till miljönämnden den 26 februari 2015.</p> <p>Transporterna för den del av verksamheten som omfattas av tillstånd är genom villkor begränsade till 140 fordonsrörelser per dygn. Transporterna för den anmälda delen beräknas uppgå till 60 fordonsrörelser per dygn.</p> <p>Nu aktuell tillståndsansökan omfattar hela verksamheten vid Frentabs anläggning inklusive den anmälda delen, där bolaget accepterar ett villkor som begränsar transporterna för hela verksamheten till 155 fordonsrörelser per dygn.</p> <p>Den anmälan som Miljögruppen hänvisat till avser en förnyelse av 2015 års anmälan (med viss utökning). I anmälan har Frentab bland annat redovisat transporterna för den anmälda verksamhetsdelen och därvid uppgett ett</p>

	<p>större antal fordonsrörelser än tidigare på grund av utökningen; 85 fordonsrörelser per dygn. Anmälan avsåg att gälla under en övergångstid, fram till dess att det nya tillståndet tas i anspråk och villkor 17 börjar gälla.</p> <p>När det nya tillståndet tas i anspråk kommer Frentab att begränsa transporterna totalt sett så att det föreslagna villkoret om 155 fordonsrörelser per dygn uppfylls. Någon motstridighet mellan ansökan och anmälan föreligger således inte.</p>
<p>4.1 Lokalisering</p> <p><i>Miljögruppen m.fl. vidhåller att en verksamhet av den omfattning som nu är föremål för prövning inte är lämplig att lokalisera till en plats som den nu aktuella, främst på grund av de säkerhetsrisker som de tunga transporterna längs Lagnövägen medför, påverkan på Velamsunds naturreservat samt störningarna för närliggande verksamheter och närboende genom buller.</i></p>	<p>I den lokaliseringsutredning som Frentab har utfört och redovisat i ansökan har bolaget utrett möjliga lokaliseringalternativ inom Östra Stockholmsregionen, vilket är det område till vilket den sökta verksamheten bör lokaliseras med hänsyn till transportavstånd till presumtiva kunder. De alternativ som identifierats inom detta område har jämförts med varandra, och denna jämförelse visar att det sökta alternativet framstår som det lämpligaste från såväl miljömässig som ekonomisk synpunkt. Frentab har åtagit sig långtgående skyddsåtgärder och begränsningar av den sökta verksamheten i syfte att förebygga negativ påverkan på omgivningen, bland annat med avseende på de aspekter som Miljögruppen hänvisat till. Bolaget har föreslagit ett villkor som begränsar antalet fordonsrörelser till en nivå som Trafikverket funnit acceptabel. Likaså har bolaget föreslagit ett bullervillkor som begränsar buller i omgivningen, inklusive Velamsunds naturreservat, till nivåer som får anses acceptabla (se även ovan under 2 redovisat utdrag av mark- och miljödomstolens domskäl). Vad beträffar stenkast finns rutiner som säkerställer att skador inte ska uppkomma. Under alla förhållanden kan effekterna av verksamheten, med de skyddsåtgärder som bolaget åtagit sig, inte befaras föranleda skada eller olägenheter av den omfattning att stoppreglerna i 2 kap. 9 och 10 §§ miljöbalken kan vara tillämpliga.</p> <p>Mark- och miljödomstolen gör samma bedömning och skriver bland annat följande i den överklagade domen (sid. 84 i domen). "Mark- och miljödomstolen bedömer att lokaliseringsutredningen har den omfattning som behövs för att bedöma om den valda lokaliseringen uppfyller miljöbalkens krav." Vidare anges följande (sid. 85). "Mark- och miljödomstolen bedömer att den nuvarande lokaliseringen gör det lämpligt att bedriva fortsatt</p>

	<p>verksamhet på platsen med hänsyn till behovet av bygg- och anläggningsmaterial i Nacka och Värmdö kommuner.”</p>
<p><i>Miljögruppen vidhåller att det buller som verksamheten i sig och genom transporter ger upphov till i naturreservatet utgör grund för avslag. I andra hand ställs krav på begränsningsvärden i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer.</i></p>	<p>De begränsningsvärden som Frentab föreslagit för buller i naturreservatet (den östra ytterkanten av reservatet) är något högre än vad som anges i Naturvårdsverkets riktlinjer. Riktlinjerna avser dock friluft- och rekreationsområden ”där en låg ljudnivå utgör en särskild kvalitet”. Velamsunds naturreservat utgör inte ett sådant område, och särskilt inte den östra ytterkanten av det. Det är omgivet av industriverksamheter och trafikleder, och så var fallet även då reservatet bildades. Vidare har Frentab åtagit sig att inte bedriva någon bullrande verksamhet när naturreservatet används som mest, det vill säga under sommarveckor och helger. Verksamhetens bidrag till buller i naturreservatet kan därmed inte utgöra grund för avslag. Inte heller mark- och miljödomstolen synes vara av den uppfattningen, vilket framgår av det uttalande som redovisats ovan under svar till punkt 2.</p>
<p><i>Den tunga trafiken på Lagnövägen innebär säkerhetsrisker som innebär att den ansökta verksamheten inte kan tillåtas. Transporterna utgör följdverksamhet som Frentab ansvarar för och buller från transporterna bör regleras med villkor baserat på Naturvårdsverkets riktlinjer för industriverksamhet.</i></p>	<p>Trafikverket har gjort bedömningen att det inte är motiverat att avråda från verksamhet som innebär 155 fordonsrörelser per dygn. Frentab har justerat sitt förslag till villkor så att transporterna begränsas till 155 fordonsrörelser per dygn utan hänvisning till säkerhetshöjande åtgärder. Något tillåtlighetshinder med hänsyn till trafiksäkerheten bör därmed inte föreligga.</p> <p>Buller från transporterna bör bedömas utifrån de riktvärden som anges i infrastrukturpropositionen (Prop. 1996/97:53); 55 dB(A) för ekvivalent ljudnivå och 70 dB(A) maximalljudnivå. Frentab har utrett buller vid bostäder längs Lagnövägen. Riktvärdena uppfylls vid samtliga bostäder utom fem, och för dessa har bolaget åtagit sig att vidta åtgärder så att riktvärdena uppfylls (se Bilaga K10 till bolagets inlägga till mark- och miljödomstolen den 24 april 2019). Dessutom bör noteras att bullerutredningen avseende transporter baserades på 450 fordonsrörelser per dygn. Frentab har nu föreslagit att transporterna begränsas till 155 fordonsrörelser per dygn.</p>
<p><i>Närheten till naturreservatet innebär att reservatet indirekt tas i anspråk.</i></p>	<p>Naturreservatet kommer inte att tas i anspråk, och den bullervall som Frentab att uppföra mot reservatet kommer att utgöra ett effektivt skydd mot störningar.</p>
<p><i>Risken för stenkast gör lokaliseringen olämplig. Om verksamheten tillåts bör det föreskrivas ett villkor om att stenkast inte får förekomma utanför</i></p>	<p>Risken för stenkast förebyggs genom rutiner för de sprängningar som utförs. Något särskilt villkor om stenkast</p>

<p><i>verksamhetsområdet eller att tung täckning ska användas. Bolaget har i sin anmälan avseende utökad hantering av schaktmassor uppgett att sprängning ska ske med tung täckning men avfärdat samma skyddsåtgärd i tillståndsprövningen, vilket är motstridigt.</i></p>	<p>bör inte föreskrivas, utan det allmänna villkoret bör vara tillräckligt.</p> <p>Frentab vidhåller att tung täckning inte är nödvändigt vid sprängning i en bergtäkt beroende på den sprängteknik som används där. Tung täckning är däremot relevant vid entreprenadssprängning, som anmälan avser. Syftet med den anmälda entreprenadsprängningen är att nivåjustera ett mindre område, vilket inte ska blandas ihop med täktsprängning.</p>
<p><i>Lokaliseringen av den ansökta verksamheten är uppenbart olämplig och antas närmast ha valts utifrån att bolaget genom avtal med Nacka kommun förfogar över fastigheten.</i></p>	<p>Frentab har utfört en lokaliseringsutredning, där bolaget noga undersökt det område inom vilket den sökta verksamheten bör lokaliseras för att ändamålet med verksamheten ska kunna uppfyllas. De möjliga alternativ som identifierats inom detta område har värderats och jämförts med varandra. Jämförelsen visar att det valda alternativet är det bästa från såväl miljösynpunkt som ekonomisk synpunkt. Miljögruppens påstående att lokaliseringen skulle ha valts enbart utifrån bolagets fastighetsinnehav är således helt ogrundat.</p>
<p>4.2. Trafiksäkerheten på Lagnövägen</p> <p><i>Miljögruppen m.fl. vidhåller att Lagnövägen är olämplig för den omfattning av tunga transporter som ansökt verksamhet ger upphov till, även med det av Frentab justerade villkoret, och att verksamheten av denna anledning inte är tillåtlig.</i></p>	<p>Trafikverket har i sitt utlåtande kommit fram till att det inte är motiverat att avråda från tillstånd till verksamhet som innebär 155 fordonsrörelser per dygn, utan beaktande av de säkerhetshöjande åtgärder som Frentab åtagit sig att genomföra. Frentab har accepterat en sådan begränsning utan hänvisning till säkerhetshöjande åtgärder.</p>
<p><i>Vidare framhåller Miljögruppen att den gång- och cykelbana som Frentab hänvisat till i sitt överklagande förutsätter strandskyddsdispens och dispens från föreskrifterna för naturreservatet.</i></p>	<p>Det är riktigt att gång- och cykelbanan förutsätter strandskyddsdispens och dispens från föreskrifterna för Velamsunds naturreservat. Nacka kommun har som huvudman för projektet med gång- och cykelbanan sökt och beviljats erforderliga dispenser. Besluten har överklagats av Miljögruppen. Återstående tid för handläggning av överklagandena bedöms uppgå till ca sex månader.</p>
<p><i>Miljögruppen m.fl. betvivlar att Frentab på ett lönsamt sätt kan bedriva sin verksamhet ifall transporterna begränsas till 155 per dygn jämfört med de 450 fordonsrörelser per dygn som bolaget ursprungligen ansökte om eftersom bolaget själva har anfört att verksamheten inte kan drivas med lönsamhet om antalet fordonsrörelser understiger 450 rörelser per dygn. Miljögruppen m.fl. anser också att antalet fordonsrörelser har beräknats olika i olika underlag/utredningar.</i></p>	<p>Vad beträffar möjligheterna att bedriva sökt verksamhet med förslagen begränsning om 155 fordonsrörelser per dygn kan följande anföras.</p> <p>Frentab har under de senaste åren bedrivit ett intensivt arbete med att minska antalet fordonsrörelser till och från anläggningen genom att effektivisera transportkedjan, vilket blivit möjligt genom att bolaget numera i större utsträckning ansvarar för transporterna. Ett viktigt moment i detta arbete är att öka antalet returtransporter. En beräkning enligt den modell som Miljögruppen redovisat i sitt yttrande, fast med</p>

	<p>ett fullt utnyttjande av returtransporter och korrekt antal arbetsdagar om 250-252 dagar per år (det är den tid som anläggningen hålls öppen), ger en årlig mängd transporterat material om ca 775 000 ton. Vidare baseras Miljögruppens räkneexempel på dagens genomsnittliga lastvikt om 20 ton per fordon, vilket Frentab också har räknat med. I beräkningen av den genomsnittliga lastvikten ingår olika storlekar på fordon. Det kan konstateras att i branschen sker en snabb utveckling av fordonen, där samma storlek på fordon transporterar högre lastvikter. Utvecklingen drivs av miljöperspektivet, det vill säga en strävan efter att öka effektiviteten av transportererna samt minska miljöbelastningen. Denna utveckling sker inte på bekostnad av trafiksäkerheten, utan tvärtom ligger stort fokus på att även öka trafiksäkerheten hos fordonen. Vidare har Frentab inte haft för avsikt att utnyttja alla ansökta mängder maximalt vid ett och samma tillfälle.</p> <p>Allt sammantaget gör Frentab den bedömningen att bolaget även med begränsningen om 155 fordonsrörelser per dygn ska kunna transportera de mängder som ansökan avser.</p> <p>Frentab har bedrivit täkt- och återvinningsverksamhet i Nacka och Värmdö under flera decennier. Bolaget är tryggt i att kunna bedriva verksamheten med god lönsamhet även med den föreslagna begränsningen av antalet fordonsrörelser. Dock kommer bolaget att få svårt att möta behovet från mindre aktörer, som transporterar sitt material själva med fordon med lägre lastvikter.</p>
<p>4.3. Efterbehandling</p> <p><i>Frentab har inte visat att efterbehandlingen skulle ha utförts med annat material än avfallsmassor om sådana inte fanns att tillgå. Finkornigt material från våtsikten bör räknas in i materialet som ska användas för efterbehandlingen. Det är inte lämpligt att efterbehandling av en täkt med nuvarande omfattning provas inom ramen för denna dom, utan efterbehandlingen bör istället bestämmas i ett senare skede i samråd med tillsynsmyndigheten. Det blir därmed inte heller lämpligt att i detta skede tillåta användningen av massorna då omfattningen av efterbehandlingen inte bör fastställas i detta skede, och tillstånd kan därmed inte meddelas för detta.</i></p>	<p>Structor Geoteknik Stockholm AB (Structor) har i Bilaga 5 Utrednings PM Geoteknik, inlämnat den 14 oktober 2019, noga beskrivit utformningen av den tätning man avser utföra. Där ställs specifika krav på permeabilitet avseende det material som ska fungera som tätning. Vidare ställs krav på olika mekaniska egenskaper hos det material som ska fungera som stödfyllning. Som råmaterial för tätningen bör man, enligt Structor, kunna använda överskottslera från bygg- och anläggningsarbeten, eventuellt med inblandning av andra material såsom bentonit. Frentabs bedömning är att överskottslera kommer att finnas tillgängligt i tillräckliga mängder under verksamhetstiden. Om så inte blir fallet måste Frentab köpa in lera från olika producenter.</p> <p>Frentab vidhåller att det redan nu, då tillstånd meddelas, bör provas vilket efterbehandlingsalternativ som bör väljas. Bolaget har redovisat ett underlag för en sådan prövning i</p>

	<p>form av en preliminär efterbehandlingsplan. Den detaljerade utformningen av det efterbehandlingsalternativ som valts bör kunna avgöras i samråd med tillsynsmyndigheten, med möjlighet för tillsynsmyndigheten att med stöd av föreslagen delegering (D1) föreskriva de villkor som kan behövas, allt efter det att bolaget lämnat in en slutlig efterbehandlingsplan i enlighet med det villkor som föreslagits (villkor 20). Detta förfarande stämmer väl överens med 22 kap. 25 § 3 st. miljöbalken, enligt vilken bestämmelse endast frågor av mindre betydelse får delegeras till tillsynsmyndigheten.</p> <p>Frentab vidhåller att efterbehandling bör ske i enlighet med det av bolaget föreslagna alternativet som redovisades i Frentabs inlägga till mark- och miljödomstolen den 14 oktober 2019. Frentab vidhåller därför även sitt yrkande om tillstånd att för bullervallar och efterbehandling få använda 2 850 000 ton avfallsmassor.</p> <p>I vart fall bör den del av efterbehandlingen som avser tätning av berget i syfte att motverka en skadlig avsänkning av grundvattenståndet i omgivningen, redovisad i Frentabs inlägga till mark- och miljödomstolen den 14 oktober 2019, prövas nu. Skälet härtill är att denna åtgärd utgör en skyddsåtgärd under anläggningens drift som är tänkt att utföras successivt under drifttiden.</p> <p>I andra hand – för det fall att mark- och miljööverdomstolen skulle finna att frågan om efterbehandling med undantag för den del som avser tätning bör delegeras till tillsynsmyndigheten – yrkar Frentab tillstånd att för bullervallar och tätning få använda 2 100 000 ton avfallsmassor.</p> <p>Om även frågan om tätningen skulle delegeras, yrkar bolaget tillstånd att för bullervallar få använda 200 000 ton avfallsmassor.</p>
<p>4.4 Vattenrening</p> <p><i>Det är inte klart om den vattenrening som Frentab föreslår kommer att fungera på önskvärt sätt eller om ytterligare villkor behöver föreskrivas. Det får förstås som att det förslag till villkor som presenterades före mark- och miljödomstolens huvudförhandling alljämt gäller Frentab har inte inkommit med nytt förslag om villkor avseende vattenrening och det villkor som finns sedan tidigare avser grumling i Koviks träsk vilket Miljögruppen m.fl. uppfattar att inte längre är aktuellt. Frågan om vattenrening, med hänsyn till</i></p>	<p>Frentab har i bilaga 4 till sin inlägga till mark- och miljödomstolen den 14 oktober 2019 presenterat ett väl genomarbetat förslag till vattenrening. Vad som återstår innan vattenreningen kan installeras är en detaljprojektering, vilken bolaget dock vill avvakta med till dess att tillstånd till sökt verksamhet meddelats. Den föreslagna vattenreningen bedöms fungera på önskvärt sätt såtillvida att de provisoriska riktvärden som bolaget föreslagit (och som ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen) kommer att kunna</p>

<p><i>tåktens läge invid Suez verksamhet och i anslutning till värdefulla naturområden, är en tillåtlighetsfråga och borde vara mer genomarbetad och genomtänkt från Frentabs sida innan ansökan gavs in.</i></p>	<p>innehållas. Sannolikt kommer den att fungera ännu bättre, men det får provotiden utvisa.</p> <p>Mark- och miljödomstolen delar Frentabs uppfattning om att föreslagen reningsmetod är tillfredställande och skriver bland annat följande avseende vattenrening. "Mark- och miljödomstolen bedömer att Frentab har förutsättningar att rena dagvatten och grundvatten på ett sådant sätt att en bortledning av vattnet inte kommer i konflikt med bestämmelserna om förvaltning av kvaliteten på vatten, närmast miljö kvalitetsnormerna i vattenförekomsten Askrikefjärden." (M 5291-18).</p> <p>Miljögruppens påstående att frågan om vattenrening inte skulle vara genomarbetad eller genomtänkt är således inte korrekt.</p> <p>Vad beträffar frågan om villkor föreslår Frentab provotid med samma utredningsvillkor och samma provisoriska föreskrifter som föreslagits tidigare med den skillnaden att riktvärdet för kväve justerats från 40 mg/l till 20 mg/l (se bolagets inlägga till mark- och miljödomstolen den 11 december 2019).</p> <p>Som Miljögruppen riktigt påpekat är villkoret om grumling i Koviksträsk inte längre aktuellt.</p>
<p>4.5. Behovet av verksamheten</p> <p><i>Miljögruppen m.fl. anser att det befintliga behovet för material i Nacka och Värmdö kommuner framförallt avser att mellanlagra schaktmassor och att ta emot entreprenadberg, och undrar därav om det finns någon efterfrågan på sprängskadade entreprenadberg uppblandat med sulfidhaltigt berg av klass 3 för betong vilket Frentabs verksamhet avser att producera. Vidare görs gällande att lokaliseringstuderingen skulle vara bristfällig såtillvida att endast två alternativa platser utretts med avseende på täktverksamhet och båda avseende brytning på tidigare orörd mark.</i></p>	<p>Frentab tillverkar ballastmaterial för väg- och anläggningsändamål och inte material för betongtillverkning, som Miljögruppen utgått från. Entreprenadberg och – då entreprenadberget inte räcker till – berg från bergtäkten lämpar sig väl för detta ändamål. Berget innehåller låga sulfidhalter (se kommentarerna till Camilla Mattssons yttrande, punkt 2, nedan). Att bergmaterialet är lämpligt för de ändamål som Frentab angett har även bekräftats av SGU (se aktbilaga 84 i M 5291-18).</p> <p>Frentabs täkt- och återvinningsverksamhet har vid Kovik en bra geografisk placering för att kunna tillgodose en del av regionens behov av ballastmaterial för vägar och anläggningar. Nacka och Värmdö kommuner växer snabbt, och det är stora investeringar som görs och kommer att göras inom infrastruktur, samhällsfastigheter och bostäder. Behovet är mycket stort och långt större än vad som kan produceras på anläggningen i Kovik. Frentab har tidigare i sin ansökan och i kompletteringar beskrivit och exemplifierat hur stort behovet är (se bland annat bilaga K4 till bolagets inlägga till mark- och miljödomstolen den 25 april</p>

	<p>2019). Materialet som produceras i tåkten har en god kvalitet och efterfrågan är hög.</p> <p>I dagsläget, i avsaknad av bergtäkt i Nacka och Värmdö kommuner, transporteras i princip allt krossmaterial långa sträckor från andra tåkter inom Storstockholm. Den sökta verksamheten kommer därmed att medföra minskade transporter i regionen samtidigt som den bidrar till en sund konkurrens på bergmaterialmarknaden.</p> <p>Behovet av ballast material kan endast delvis tillgodoses med entreprenadberg. Bergtäckten är således en nödvändig förutsättning för återvinningsverksamheten. Vidare är det en stor fördel att bergtäckten och hanteringen av entreprenadberg kan ske inom samma anläggning, eftersom de då kan krossas med samma maskiner. Dessutom minskar behovet av att transportera massor mellan olika anläggningar. Därför har lokaliseringsutredningen inriktats på platser med möjlighet till bergtäkt, även om den verksamhet som utredningen avser i första hand avser återvinning av entreprenadberg. Att endast två sådana platser redovisats, båda avseende brytning på tidigare orörd mark, beror på att detta är vad som gått att finna inom undersökningsområdet. Det beror inte på brister i lokaliseringsutredningen.</p>
<h2>Nacka Miljövårdsråd. Aktbilaga 22.</h2>	
<p>1. Nacka miljövårdsråd anser att Frentabs verksamhet med den omfattning som nu är föremål för prövning inte är lämplig att lokalisera till Kovik. Det som främst gör lokaliseringen olämplig är de trafiksäkerhetsrisker som Frentabs tunga transporter medför utefter Lagnövägen. Men även bullerpåverkan i reservatet och störningar och olägenheter för bla närboende och omgivande verksamheter visar att platsen är olämplig.</p>	<p>Se kommentarerna till Miljögruppens yttrande ovan (punkt 4.1).</p>
<p>2. Nacka Miljövårdsråd vill framhålla att trafiksituationen på Lagnövägen redan idag är mycket besvärlig. Frentabs förslag om 155 tunga transporter in och ut per dag kommer med nödvändighet att förutsätta större fordon med tyngre last med släp. En sådan utveckling kommer att försämra trafiksituationen på Lagnövägen alldeles oberoende av säkerhetshöjande åtgärder.</p>	<p>Trafikverket har i sitt utlåtande gjort bedömningen att det inte är motiverat att avråda från att tillåta verksamhet som innebär transporter om maximalt 155 transportrörelser per dygn. Frentab har accepterat ett villkor med den begränsningen. Uppgifter om transportmängder på mellan 1 300 och 2 000 fordonsrörelser per dygn är därmed inte korrekt. Som framgår av kommentarerna till punkt 2 i Miljögruppens yttrande ovan kommer villkoret att uppfyllas genom ett mer effektivt transportarbete. Nämnda</p>

<p><i>Frentabs förslag till ändrat transportvillkor, dvs 155 fordonsrörelser per dygn gäller enbart i avvaktan på att säkerhetshöjande åtgärder vidtagits på Lagnövägen. Därefter kan den tunga trafiken komma att öka till mellan 1 300 och 2 000, allt återigen beroende på snittlast och antalet arbetsdagar.</i></p> <p><i>Frentab har ingen rådighet över de säkerhetshöjande åtgärderna. Trafikverket, som är väghållare, har såvitt bekant ännu inte ens beslutat att inleda en studie om nödvändiga säkerhetshöjande åtgärder på Lagnövägen. Trafikverket har dessutom uppgivit att man inte har någon möjlighet att finansiera åtgärderna förrän efter 2029. Alla eventuella åtgärder, inklusive gång- och cykelväg vid sidan av Lagnövägen, kräver dessutom dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Allt detta leder till en mycket oviss framtid för de säkerhetshöjande åtgärder som Frentab eftersträvar.</i></p>	<p>effektivisering bedöms inte påverka trafiksäkerheten i någon betydande utsträckning. Trafikverket har informerat bolaget om att åtgärdsvalsstudien kommer att påbörjas i oktober 2020.</p> <p>Det är riktigt att den planerade gång- och cykelbanan förutsätter dispens från föreskrifterna för Velamsunds naturreservat. Nacka kommun, som är huvudman för projektet, har sökt och beviljats erforderlig dispens. Dispensbeslutet har överklagats av Miljögruppen. Kommunen räknar med ett beslut avseende överklagandet inom ett halvår.</p>
<p>Camilla Mattsson, fastighetsägare Stora Kovik 1:80. Aktbilaga 25.</p>	
<p><i>1. C. Mattsson anser att riskerna med transporter inte kan anses vara utredda i och med den trafikutredning som ligger till grund för bedömningen av riskerna med transporter. Det är endast en trafikutredning, ingen riskutredning som har genomförts.</i></p>	<p>Trafikverket, som är expertmyndighet vad avser transporter, har gjort bedömningen att det inte är motiverat att avråda från verksamhet som innebär 155 fordonsrörelser per dygn. Frentab har med anledning av Trafikverkets yttrande justerat sitt förslag till villkor i överensstämmelse härmed. Bolaget finner inte någon anledning att ifrågasätta Trafikverkets bedömning.</p>
<p><i>2. C. Mattsson vidhåller att nyttan med verksamheten, trots kompletteringar inte kan anses vara klargjord. Frågan om berget lämpar sig för täktverksamhet kvarstår. För sulfidförande berg finns ingen marknad, det klassas i många fall beroende på bergets förurningsförmåga som avfall och det krävs avancerade undersökningar/ riskutredningar för att säkerställa att berget kan återanvändas.</i></p>	<p>Frentab har analyserat bergmaterialet med avseende på sulfid. Resultatet av analyserna visar på låga sulfidhalter. Bolaget har tillgodogjort sig bergmaterialet och sålt produkter av det under lång tid, och efterfrågan har varit god. Bolaget vill även hänvisa till SGU:s yttrande. SGU delar bolagets bedömning att bergmaterialet är lämpligt för de användningsområden som bolaget angett (ballastmaterial för vägar och anläggningar).</p>
<p><i>3. C. Mattsson anser bergets eventuella förurningsförmåga och påverkan på grundvatten samt även eventuella påverkan på recipienten och miljökvalitetsnormer för vatten utreds.</i></p>	<p>Det laboratorium som utförde de ovan under punkt 2, beskrivna analyserna har gjort bedömningen att det är osannolikt att bergmaterialet kommer orsaka förurning. Frentab kommer att följa upp denna provtagning i sitt kontrollprogram.</p>

Frentab har mätt pH inom ramen för sitt kontrollprogram och inga avvikande värden har uppmätts, se uppmätta pH-värden nedan.

DATUM	VM1 Uppströms	VM2 Nedströms
2017-12-15	6,7	7,1
2018-04-03	7	7,6
2018-06-13	7,4	7,2
2018-09-21		8,1
2018-12-14	6,5	7,8
2019-03-06	6,8	7,5
2019-07-03	7,9	8,1
2019-10-07	7,8	7,9
2020-02-11	7	7,6
2020-05-14	8	7,7

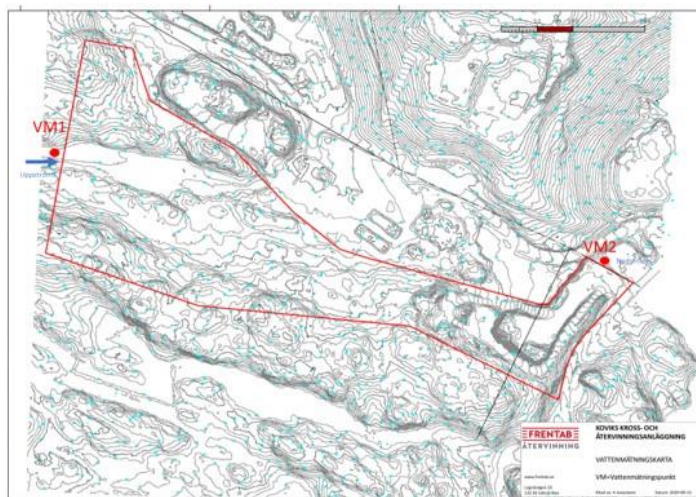

Fig 1. Karta som visar var proverna är tagna. Inkommande vatten är taget vid VM1 i och väster och utgående vid VM2 i öster.

4. C. Mattsson anser att konsekvenserna den ansökta verksamheten kvarstår. Bland annat om föroreningshalter i det dagvatten som planeras avvattnas till Koviks träsk kommer att renas. Det är oklart om ansökan även innefattar rening av vatten enligt 9 kap. miljöbalken då villkor som reglerar detta saknas.

En annan fråga som kvarstår är om ansökan innefattar avledande av förorenat dagvatten till Koviks träsk eller kommer inget dagvatten/länsvatten avvattnas till Koviks träsk. Dagvattenutredningen som ligger till grund för bedömningarna av

Frentab har beskrivit de konsekvenser som planerad verksamhet kan komma att innebära i miljökonsekvensbeskrivningen. Frentab anser i likhet med mark- och miljödomstolen att handlingarna uppfyller de krav som följer av 6 kap. miljöbalken (M 5291-18).

I inlägga till mark- och miljödomstolen den 14 oktober 2019 har Frentab beskrivit hur rening av vatten enligt 9 kap. miljöbalken – förorenat dagvatten och grundvatten - kommer att ske. Vad beträffar villkor för vattenreningen har bolaget föreslagit provotid och - som provisorisk föreskrift – riktvärden för de föroreningar som bedöms vara av

konsekvenserna i miljökonsekvensbeskrivningen bedöms vara undermåliga.

Det har heller inte genomförts någon naturvärdesbedömning för träsket och man vet således inte om det finns groddjur eller salamandrar som behöver skyddas, eller om det finns behov för kompensationsåtgärder.

betydelse. Någon oklarhet om vattenreningen föreligger således inte.

Renat vatten kommer att avledas till Koviks träsk, vilket framgår av inlagan den 14 oktober 2019.

Frentab delar inte Camilla Mattssons uppfattning att dagvattenutredningen skulle vara undermålig. Det gör inte heller mark- och miljödomstolen som godkänt miljökonsekvensbeskrivningen. På sidan 89 i domen (M 5291-18) anges följande. "Mark- och miljödomstolen bedömer att Frentab har förutsättningar att rena dagvatten och grundvatten på ett sådant sätt att en bortledning av vattnet inte kommer i konflikt med bestämmelserna om förvaltning av kvaliteten på vatten, närmast miljö-kvalitetsnormerna i vattenförekomsten Askrikefjärden."

En naturvärdesbedömning genomfördes hösten 2017 varav en del av Koviksträskets strand ingick i inventeringsområdet. Själva sjön ingick inte i inventeringsområdet och om det finns groddjur eller salamandrar är således inte känt. Dock görs bedömningen att dessa inte skulle ta skada av Frentabs verksamhet, det vill säga utsläpp av låga kvävehalter till Koviksträsk.

Fig 2. Karta som där det område som naturvärdesinventerats är markerat med en ljusbrun linje.

5. C. Mattsson vill även göra Mark- och miljööverdomstolen uppmärksam på att undertecknad inte fick ta del av samrådsmaterialet avseende vattenverksamheten.

I det samrådsunderlag, daterat den 16 maj 2017, som Camilla Mattsson har tagit del av framgick det på sidan 12 följande avseende vattenverksamhet. "Tillstånd för avsänkning, användande och bortledning av grundvatten kommer sannolikt att sökas enligt 11 kap Miljöbalken." Vidare har på sidan 23-24 angivits följande. "Vattenverksamheten innebär att grundvattnet inom täktområdet kommer att avsänkas och ledas bort. För att beskriva en eventuell effekt av detta på den närliggande

	<p>deponin och övriga intressen kommer en hydrogeologisk utredning att utföras.”</p> <p>Avseende våtsiktens vattenförbrukning och eventuellt uttag från Koviksträsk framgår det på sidan 14 i samrådsunderlaget följande. ”Om den kommande hydrologiska utredningen visar att detta vatten (inläckande grundvatten) inte kommer att räcka, kommer möjligheterna till annan vattenförsörjning, t ex brunnar eller uttag ut Koviksträsk, att utredas.”</p>
--	--

Stockholm-Globen 2020-10-02

WSP Sverige AB

Maren Eiane, Per Johansson